

La veritable història de «L'hereu Riera»

Hi ha diferents adaptacions del mateix tema a Catalunya, les Illes i el País Valencià

Adaptació del quadre de Claude Monet 'Camille sur son lit de mort'

Al llarg dels segles, els catalans hem configurat un paisatge sonor que ens fa recognoscibles davant el món. La majoria són cançons que han nascut als Països Catalans, i moltes han tingut una trajectòria internacional -curta o llarga- o han estat veritables peces intergeneracionals. També hi ha peces compartides amb altres països propers (per exemple "En Joan petit"), que ajuden a dibuixar un imaginari polièdric de la Mediterrània format amb aspectes identitaris compartits amb altres cultures germanes.

El desembre de 2014, vam publicar un número especial (el 231) amb 100 cançons que tenen associades 100 històries per descobrir que algunes de les melodies que considerem nostres també han tingut un recorregut internacional i que han aconseguit emocionar Albert Einstein i **Igor Stravinski**, han fet emmudir dos presidents dels Estats Units o han cridat a la lluita en contra dels totalitarismes arreu del món. Al llarg d'aquest mes d'agost, anirem recuperant la veritable història d'algunes de les cançons del recopilatori, des de temes tradicionals a *hits* de la Nova Cançó, passant per peces emblemàtiques d'**Antònia Font** o **Els Catarres**. Avui descobrim què hi ha darrere de "L'hereu Riera".

Video: https://www.youtube.com/watch?v=DF6o_wxo21g

"L'hereu Riera" és un magnífic exemple d'una cançó popular que explica uns fets, que s'expandeix i que es va modificant en diferents direccions, fins al punt que avui dia ja està desdoblada en dues cançons que parteixen de la mateixa història però que l'acaben d'una manera ben diferent. A grans trets podem dir que n'existeix una versió a Catalunya, més alegre i festiva, i una altra de més

trista al País Valencià i les Illes Balears, amb algunes diferències entre la versió valenciana i la mallorquina.

Es diu que l'origen de la cançó són les Festes de Sant Maurici que se celebren el 22 de setembre a Caldes de Malavella (la Selva). El protagonista es diu Riera i és l'hereu d'una família llançanenca, una de les més riques de l'Alt Empordà. En Riera va a ballar a l'Aplec de Sant Maurici i allà l'informen que la seva promesa és al llit malalta a punt de morir: *¿Perdonin senyores que me n'haig d'anar,/ que la meva amada a la mort n'està*, es diu a la versió catalana; *¿Riera no balles, Riera no balles que no pots ballar,/ que a la teua nòvia van a combregar*, a la valenciana. Fins aquí les versions coincideixen en els fets, per bé que la música és completament diferent.

El desenllaç de la història varia segons la versió. A la versió principatina l'hereu Riera arriba a la seva cambra i resa davant Crist, que miraculosament guareix la noia. A Mallorca i València hi trobem un final tràgic, ja que la noia mor sense que Riera hi pugui fer res.

Hi ha una multitud de versions, i la majoria de les enregistrades els darrers anys tenen un final tràgic. Cal assenyalar que a la majoria de les versions la noia té per nom Cecília, motiu pel qual la cançó també es coneix amb aquest títol, tal com la interpreten per exemple **Cris Juanico** o **Lídia Pujol**.

Si tenim en compte que l'Aplec de Sant Maurici es fa des de meitats del segle XIX i que els historiadors i musicòlegs **Francesc Pelay Briz** i **Josep Saltó** ja la van referenciar al volum *II de Cançons de la terra* (1867), és fàcil deduir l'antiguitat de la cançó, tot i que és possible que la història sigui anterior.